

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 57/2008(68))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ (Κανάλι Ρ.Ι.Κ. ΕΝΑ)»

Ημερομηνία Απόφασης: 5 Νοεμβρίου, 2008

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Άντρου Μιχαηλίδη, Μαρίας Δωρίτη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις των **άρθρων 17(A)(2)(δ) και 19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300^A (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

17(A)(2) – Η μετάδοση διαφημίσεων και μηνυμάτων τηλεμπορίας από το Ίδρυμα πρέπει να συνάδει ή, ανάλογα με την περίπτωση, να μην παραβιάζει τις πιο κάτω διατάξεις: (δ) Η συγκαλυμμένη διαφήμιση και τηλεμπορία απαγορεύονται.

19(5) – «Το Ίδρυμα διασφαλίζει ότι η δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία που παρέχει δεν περιλαμβάνει προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

Νοείται ότι το Ίδρυμα δύναται να μεταδίδει τέτοια προγράμματα, αφού προηγουμένως λάβει κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης της ακουστικής προειδοποίησης ή της

προβολής ανάλογου οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους, της επιλογής κατάλληλου χρόνου για τη μετάδοσή τους ή άλλων μέτρων τεχνικής φύσης, ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούουν, κατά κανόνα ή συστηματικά, τις εκπομπές αυτές.»

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. **13/6/2008** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή/και παραστάσεις, εντός 14 ημερών από τη λήψη της συγκεκριμένης επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Επιπλέον στην εν λόγω επιστολή τονίστηκε ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψην του σταθμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-3:

1. Στις **12/4/2008** μεταξύ των ωρών **10:00 – 13:00** ο σταθμός μετέδωσε την εκπομπή *«Αυτός μας έλειπε»* κατά τη διάρκεια της οποίας **μεταδόθηκε συγκαλυμμένη διαφήμιση ταινίας**, κατά παράβαση του άρθρου **17(A)(2)(δ)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, Κεφ. 300^A (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια της εκπομπής *«Αυτός μας έλειπε»* με τον Ανδρέα Μικρούτσικο, έγινε συγκαλυμμένη διαφήμιση της ταινίας *«Η εκδίκηση μιας παρθένας στα μπουζούκια»*.

Καλεσμένοι στο στούντιο ήταν οι πρωταγωνιστές της ταινίας, η παρουσίαση των οποίων ανακοινώθηκε με τα πιο κάτω λόγια από τον παρουσιαστή της εκπομπής *«τα παιδιά είναι πρωταγωνιστές μιας καινούργιας ερωτικής ταινίας, που λέγεται “Η εκδίκηση μιας*

παρθένας στα μπουζούκια”». Ο ένας εκ των 2 καλεσμένων απάντησε «ναι. Αυτό είναι και το έργο μας» παρουσιάζοντας και δίνοντας στον παρουσιαστή διαφημιστικά φυλλάδια και το dvd της συγκεκριμένης ταινίας, τα οποία ο Ανδρέας Μικρούτσικος παρουσίασε στην κάμερα (και κατ’ επέκταση στην οθόνη).

Σε άλλο σημείο της συνομιλίας του παρουσιαστή με τους καλεσμένους αναφέρθηκαν τα ακόλουθα:

- Παρουσιαστής: *Εφόσον λοιπόν δεν υπάρχει νομοθεσία και αυτό έχει βγει ήδη στο εμπόριο;*
- Κώστας: *Αυτό έχει βγει ήδη στα video – club.*
- Παρουσιαστής: *Στα video – club; Και δίνεται κανονικά;*
- Κώστας: *Ξεπούλησε και...*
- Παρουσιαστής: *Sold out δηλαδή...*
- Κώστας: *Ναι! Και βγαίνει από Δευτέρα με το περιοδικό «Σειρήνα», όπως θα είναι αυτό εδώ πέρα, ποικίλης μορφής το περιοδικό και θα βγει κι αυτό το dvd μαζί, από Δευτέρας στα περίπτερα.*

Επιπλέον, στο τέλος της συζήτησης μεταδόθηκε ο πιο κάτω διάλογος ανάμεσα στον παρουσιαστή και 1 εκ των καλεσμένων:

- Παρουσιαστής: *Λοιπόν θα δω την ταινία...*
- Καλεσμένος: *Να τη δεις.*
- Παρουσιαστής: *Και θα θέλω να ξαναέρθετε, γιατί αν δω την ταινία θα έχω ερεθίσματα. Τώρα το έκανα σαν γενικό θέμα...*
- Καλεσμένος: *Να σου πω, να την ακούσεις κιόλας, γιατί έχει και πολύ καλό τραγούδι. Το ‘γραψε ο Μπάμπης, Πατρινός κι αυτός.*
- Παρουσιαστής: *Λοιπόν θα δω την ταινία, θ’ ακούσω και το τραγούδι και θα καλέσω και παλιότερους – να μην δίνω ιδέες γιατί θ’ ανοίξουν και ορέξεις, θα καλέσω και παλιότερους, να κάνουμε μια συζήτηση γενικότερα και άλλους ανθρώπους για το πορνό με βάση του ότι τώρα έχουμε 2 Έλληνες καινούριους πρωταγωνιστές σε μια ταινία καινούριας παραγωγής.*

2. Στις **12/4/2008** μεταξύ των ωρών **10:00 – 13:00** ο σταθμός μετέδωσε την εκπομπή «*Αυτός μας έλειπε*» κατά τη διάρκεια της οποίας **μεταδόθηκε συγκαλυμμένη διαφήμιση περιοδικού**, κατά παράβαση του άρθρου **17(A)(2)(δ)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, Κεφ. 300^A (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια της εκπομπής «*Αυτός μας έλειπε*» με τον Ανδρέα Μικρούτσικο, έγινε συγκαλυμμένη διαφήμιση του περιοδικού «*Σειρήνα*». Αναφερόμενοι ο παρουσιαστής και ο καλεσμένος στην ταινία – dvd (στην οποία οι καλεσμένοι πρωταγωνιστούν) και στο πως μπορεί το κοινό να την προμηθευτεί λέχθηκαν τα ακόλουθα:

- Κώστας: *Ξεπούλησε και...*
- Παρουσιαστής: *Sold out δηλαδή...*
- Κώστας: *Ναι! Και βγαίνει από Δευτέρα με το περιοδικό «Σειρήνα», όπως θα είναι αυτό εδώ πέρα, ποικίλης μορφής το περιοδικό και θα βγει κι αυτό το dvd μαζί, από Δευτέρας στα περίπτερα.*

3. Στις **12/4/2008** μεταξύ των ωρών **10:00 – 13:00** ο σταθμός μετέδωσε την εκπομπή «*Αυτός μας έλειπε*» κατά τη διάρκεια της οποίας **μεταδόθηκε λεκτικό περιεχόμενο που ενδέχεται να βλάψει την πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς προηγουμένως ο σταθμός να λάβει κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης της ακουστικής προειδοποίησης ή της προβολής ανάλογου οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους, την επιλογή κατάλληλου χρόνου για τη μετάδοσή τους ή άλλων μέτρων τεχνικής φύσης, ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δεν βλέπουν ή ακούν, κατά παράβαση του άρθρου **19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, Κεφ. 300^A (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).**

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια της εκπομπής «Αυτός μας έλειπε» φιλοξενήθηκαν στο στούντιο της εκπομπής οι πρωταγωνιστές ελληνικής ταινίας πορνό και συζήτησαν με τον παρουσιαστή της εκπομπής Ανδρέα Μικρούτσικο. Το θέμα ανακοινώθηκε από τον παρουσιαστή κατά την έναρξη της εκπομπής αναφέροντας «είναι ο Δημήτρης και ο Κώστας – είναι πρωταγωνιστές αισθησιακής ταινίας. Δηλαδή εγώ δεν ήξερα ότι στην Ελλάδα γυρίζονται αισθητικές ταινίες – ταινίες πορνό. Είχα μείνει στις παλαιότερες και τώρα τελευταία έχει σκάσει μύτη και είδα αποσπάσματα όχι της ταινίας αλλά από γυρίσματα στην τηλεόραση. Επίσης σε περιοδικά έγκριτα βγήκαν και έδωσαν συνέντευξη τα παιδιά. Πιστεύω είναι η πρώτη φορά που θα βγουν να μιλήσουν. Είναι δυο πρωταγωνιστές αισθησιακής – ερωτικής – πορνό ταινίας. Ας μην φοβόμαστε τους όρους».

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης μεταδόθηκε ο πιο κάτω διάλογος ανάμεσα στον παρουσιαστή και τους καλεσμένους:

- Παρουσιαστής: *Και καλημερίζω μετά από τον Κώστα το Βαρβάτο το Δημήτρη XXX.*
- Δημήτρης: *Triple X.*
- Παρουσιαστής: *Πώς;*
- Δημήτρης: *Triple X, Δημήτρης Triple X.*
- Παρουσιαστής: *Λοιπόν επειδή έχω πει μόνο τα ονόματά σας, τα οποία μπορεί να έχουν κάνει εντύπωση και επειδή έχω προαναγγείλει το θέμα το πρωί και επειδή πολύς κόσμος είναι τώρα, τα παιδιά είναι πρωταγωνιστές μιας καινούργιας ερωτικής ταινίας, που λέγεται «Η εκδίκηση μιας παρθένας στα μπουζούκια».*
- Καλεσμένος: *Ναι. Αυτό είναι και το έργο μας.*

Δίνει dvd της ταινίας και τα διαφημιστικά φυλλάδια στον παρουσιαστή, ο οποίος τα παρουσιάζει στην κάμερα

- Παρουσιαστής: *Εμείς τις λέμε ταινίες πορνό. Εσείς πώς τις λέτε;*
- Κώστας: *Πορνό είναι, τσόντα είναι.*
- Παρουσιαστής: *Α, τσόντα είναι;*
- Κώστας: *Ναι, τσόντα.*
- Παρουσιαστής: *Άρα είστε πρωταγωνιστές σε τσόντα;*

- Κώστας: Σε τσόντα ναι.

Επίσης, κατά τη συζήτηση αναφέρθηκαν στο αν υπάρχει σχετική νομοθεσία που να διέπει την κινηματογράφηση τέτοιων ταινιών και τις προϋποθέσεις προκειμένου να γυριστεί. Ο ένας εκ των καλεσμένων ανέφερε ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη νομοθεσία, απλά πρέπει να τηρούνται κάποιες ευρωπαϊκές προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις οποίες γυρίζονται όλες οι ταινίες πορνό, όπως το ότι οι πρωταγωνιστές θα πρέπει να είναι άνω των 18, τα γυρίσματα να μην γίνονται σε υπαίθριο χώρο και να μην προσβάλλουν.

Σε άλλο σημείο της συζήτησης ο παρουσιαστής ανέφερε «είναι πολύ ιδιαίτερο το θέμα και είναι και ενδιαφέρον, αν δεν είμαστε συντηρητικοί. Είναι πολύ ενδιαφέρον να γνωρίσουμε 2 ανθρώπους που έχουν την τόλμη να κάνουν κάτι τέτοιο, εντός και εκτός εισαγωγικών και να βγουν κι όλας και να το εξηγήσουν. Γιατί το λέω αυτό? Γιατί μπορεί να ανθεί η βιομηχανία του πορνό, αλλά κυρίως είτε σε χώρες που υπάρχει μεγάλη φτώχεια ή σε χώρες-κοσμοπόλεις. Δηλαδή η Νέα Υόρκη είναι μια κοσμούπολη. Το να βρεις στη Νέα Υόρκη 10 ανθρώπους, ποιος τον είδε, ποιος τον βρήκε ποιος τον έχασε; (...) Εδώ βγαίνει ο άλλος λίγο στην τηλεόραση κι αμέσως τον βλέπει όλη του η παρέα, όλος του ο χώρος, όλος του ο κύκλος. Είναι ακόμα η Ελλάδα και η ελληνική κοινωνία κλειστή κοινωνία, μικρή γειτονιά, ενώ έξω είναι ανοικτές, δεν λογοδοτείς πουθενά. Άρα, λοιπόν είτε για λόγους επαγγελματικούς, είτε για λόγους προσωπικούς σου την έδωσε έτσι, είτε για λόγους πρόκλησης αποφασίζεις να κάνεις κάτι τέτοιο εδώ υπάρχει τίμημα. Και γι' αυτό θέλω να ρωτήσω πώς μπήκατε. Εσύ λοιπόν Εγγλέζε σε βρήκε, σου είπε θες να παίζεις, είπες ναι;».

Ο καλεσμένος στην απάντησή του ανέφερε «*basically ναι. Στην Αγγλία έχει μεγάλο porn-industry, όχι μεγάλο σαν την Αμερική but it's functioning, έχει δουλειές. Και ήθελα να κάμω λίγο experience, but δεν έκανα τόσα πολλά – πολλά because είμαι πολλά selective. I do certain works που νομίζω είναι καλό για το experience μου, όχι κάθε everyone they offer me. Εκατάλαβες;*»

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης με θέμα τις σκηνές που γυρίστηκαν και πώς ένιωσαν οι πρωταγωνιστές, μεταδόθηκε, ανάμεσα σε άλλα, ο πιο κάτω διάλογος:

- Παρουσιαστής: *Είναι η πρώτη φορά που συμμετείχες. Την πρώτη φορά λοιπόν που καλείσαι να παίξεις σε μια σκηνή ερωτική, να σαι γυμνός και να κάνεις σεξ, γιατί δεν είναι ερωτική ταινία να κρύψεις, είναι πορνό που θα τα δείξει όλα. Πώς ένιωσες;*
- Κώστας: *Στην αρχή πολύ αμήχανα, δηλαδή δεν μπορούσα καν να το σκεφτώ με το που είδα όλο τον κόσμο. Δεν ήταν μόνο σκηνοθέτης, παραγωγός, φώτα, ήταν πιο πολύς κόσμος και σου λένε τί να κάνεις. Δηλαδή εντάζει σου λέει.*
- Παρουσιαστής: *Είναι σπαστή η διαδικασία;*
- Κώστας: *Ουφ, σπαστή, κατάσπαστη...*

(Αναφέρονται στη διαδικασία κινηματογράφησης)

- Κώστας: *Δηλαδή μια σκηνή 20 λεπτά που βλέπεις είναι 3 ώρες. Και πρέπει να είσαι στυτός στις 3 ώρες αυτές.*
- Παρουσιαστής: *Μάλιστα. Πώς γίνεται αυτό το πράγμα; Μην μου πεις μ' έχει προικίσει πρόστυχα η φύση..*
- Κώστας: *Όχι, όχι*
- Παρουσιαστής: *Δεν γίνεται αυτό το πράγμα.*
- Κώστας: *Δεν γίνεται όχι, όχι.*
- Παρουσιαστής: *Ξέρω ότι γίνονται ενέσεις και ότι παίρνονται χάπια και όλα τα υπόλοιπα. Έτσι δεν είναι;*
- Κώστας: *Ναι. Εγώ δεν πήρα τίποτα απ' αυτά. Στην αρχή είχα πολύ πρόβλημα.*
- Παρουσιαστής: *Δεν μου λες, ε, το Δημήτρη τον βλέπω ντοπαρισμένο, είναι της ντόπας.*
- Δημήτρης: *Δεν κατάλαβα.*
- Παρουσιαστής: *Για να σηκωθεί η μπάρα, έχεις κάτσει κάτω από την μπάρα εσύ. Έχεις πάρει ντόπα για να είσαι 3 ώρες εν στύσει.*
- Κώστας: *Επειδή ήμουνα εκεί και το είδα, τα χάπια γενικά που έχουν σχέση να κάνουν με Viagra δεν... γίνεται. Δεν λειτουργείς έτσι μ' αυτά. Γιατί μπορεί να έρθει, σου λέει κιόλας πότε θα έρθεις.*

- Παρουσιαστής: *Κι αυτά τα χάπια ξέρεις δημιουργούνε στύση μεν, αλλά όταν έχεις ερωτική διάθεση.*
- Κώστας: *Ναι, μπορεί να μην σου έρθει, μπορεί ν' ακούσεις κάτι. Δηλαδή λειτουργούν πολύ... είναι χημικά αυτά.*
- Παρουσιαστής: *Δηλαδή αυτοί οι οποίοι είναι σουπερ-σταρ σε πορνό είναι άξιοι θαυμασμού πώς τα καταφέρνουν.*
- Κώστας: *Ναι, ναι γιατί κι απ' ότι το είδα, γιατί κι εγώ είχα αυτή την απορία ... ούτε χάπια, ούτε τίποτα. Red bulls, σοκολάτες από το πρωί, χυμούς και Εγώ στην αρχή ήμουνα γρήγορος, δηλαδή φφφσςςς..... φεύγανε, 3-4 δηλαδή εγώ δεν κράταγε 3- τρεισήμισι ώρες, εγώ έκανα τη σκηνή κι έφευγα. Μετά ήρθε ο Δημήτρης που τον χρειαστήκαμε και μου πε 1-2 κόλπα, relax, παρωπίδες, και μου 'φερε, μου έδωσε 1 χάπι · για τους αρχάριους είναι αυτό, είναι στην εμποροβιομηχανία, είναι φυτικό, μια ρίζα είναι.*
- Παρουσιαστής: *Και τί κάνει αυτή η ρίζα;*
- Κώστας: *Ε, δεν έχει translation στα ελληνικά.*
- Παρουσιαστής: *Ναι, τι κάνει αυτή η ρίζα εν πάσι περιπτώσει;*
- Κώστας: *Μμμμ (κάνει γροθιά με την παλάμη) και μετά αφού έρθεις έχεις ξανά αυτό το πράγμα, δηλαδή στέλνει αίμα και την έχεις ... κάτι σαν Viagra χωρίς χημεία, χωρίς τίποτα.*
- Δημήτρης: *It's no chemical, it's natural root.*
- Παρουσιαστής: *Πού το βρήκες εσύ αυτό;*
- Δημήτρης: *It's difficult to find. It's asian – Chinese.*
- Κώστας: *Είναι μέσα στην εμποροβιομηχανία αυτό, είναι δύσκολο να το βρεις.*
- Παρουσιαστής: *Ο Δημήτρης είχε κάνει στην Αγγλία και είχε προϊστορία;*
- Κώστας: *Ναι, ναι είχε κάνει, έχει κάνει κάποιες ταινίες στην Αγγλία.*
- Παρουσιαστής: *Πόσες ταινίες έχεις κάνει στην Αγγλία;*
- Δημήτρης: *20*
- Παρουσιαστής: *Α! είσαι έμπειρος.*

- Δημητρή: *Yea και έκαμα λίγα στην Αμερική as well.*

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης αναφέρθηκαν και στις αμοιβές των πρωταγωνιστών, οι οποίοι, όπως δήλωσαν πληρώνονται για κάθε σκηνή. Μεταδόθηκε το εξής λεκτικό:

- Παρουσιαστής: *Όταν λέμε σκηνή, εννοούμε ερωτική πράξη;*
- Κώστας: *Ναι. Και πληρώνεσαι για αυτή την πράξη.*
- Παρουσιαστής: *Ωραία. Πόσο πληρώνεσαι για την ερωτική πράξη;*
- Δημήτρης: *It depends on your experience and πως φαίνεσαι.*
- Κώστας: *Και πόσο το πας αυτό.*
- Δημήτρης: *Ναι το minimum rate για άνδρα είναι about 500 λίρες, 700 ευρώ minimum.*
- Κώστας: *Ναι 700 – 800 ευρώ minimum.*
- Δημήτρης: *A thousand box, a thousand dollars minimum.*
- Παρουσιαστής: *800 ευρώ.*
- Κώστας: *Ναι, για ξεκίνημα.*
- Συμπαρουσιάστρια: *Για τη γυναίκα;*
- Δημήτρης: *Ένα λεπτό, και πάει 3-4 χιλιάδες, the more experienced ones...*
- Παρουσιαστής: *Τη σκηνή; Αν είσαι βεντέτα...*
- Κώστας: *Ε δεν είναι βεντέτα, είναι και βεντέτα, αλλά να δουλεύεις, να ξέρουν ότι...*
- Παρουσιαστής: *Να ξέρουν ότι είσαι παραγωγικός.*
- Κώστας: *Να μην τελειώσεις σε... δηλαδή όσο πιο πολύ μπορείς.*
- Παρουσιαστής: *Να κρατάς περισσότερο για να έχει διάρκεια μεγαλύτερη η σκηνή.*
- Κώστας: *Ε ναι, βέβαια και η διάρκεια και πως το κάνεις.*
- Παρουσιαστής: *Η διάρκεια παίζει ρόλο και η σταθερότητα της στύσης.*
- (...)
- Παρουσιαστής: *Ε ναι, αλλά εσάς δεν δείχνουν το πρόσωπό σας, δείχνουν το όργανό σας και αυτό το δείχνουν γιατί κάπου βρίσκεται ως προς τη γυναίκα.*
- Κώστας: *Όχι εδώ δείχνουμε και πρόσωπο.*

Καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης υπήρχε υπότιτλος «Έλληνες πρωταγωνιστές αισθησιακών ταινιών».

Ο Γενικός Διευθυντής του σταθμού κ. Θέμης Θεμιστοκλέους με επιστολή του ημερομ. **23/6/2008** υπέβαλε γραπτώς τις πιο κάτω παραστάσεις, χωρίς ωστόσο να δηλώσει ότι επιθυμεί να παρευρεθεί εκπρόσωπος του σταθμού κατά την εξέταση της υπόθεσης:

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ.φακ. 57/2008(68) ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2008 και σε σχέση με την αυτεπάγγελτη εξέταση από την Αρχή πιθανών παραβάσεων του περί ΡΙΚ Νόμου στη μετάδοση της εκπομπής του ΑΛΦΑ Ελλάδος “Αυτός μας έλειπε” στις 12 Απριλίου 2008 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1. Το ΡΙΚ, στο πλαίσιο της συνεργασίας του με τον ΑΛΦΑ Ελλάδος, μεταδίδει από το Δεκέμβριο του 2003 ζωντανά ορισμένα προγράμματα του ελλαδικού καναλιού όπως “Καφές με την Ελένη”, “Αυτός μας έλειπε”, “Στούντιο ΑΛΦΑ” και “Καλημέρα σας”. Τα ζωντανά προγράμματα δεν μπορούν να ελεγχθούν σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο εκ των προτέρων. Μέχρι και πρόσφατα, δεν παρατηρήθηκε κανένα πρόβλημα σε καμιά ζωντανή εκπομπή του εν λόγω καναλιού. Το πρόγραμμα της 12^{ης} Απριλίου ήταν η πρώτη και μοναδική περίπτωση αφότου άρχισε η συνεργασία του ΡΙΚ με τον ΑΛΦΑ Ελλάδος.*
- 2. Η ονομαστική αναφορά σε συγκεκριμένη ταινία στη διάρκεια της εκπομπής δεν είναι κάτι πρωτοφανές. Σε πολλές εκπομπές, και όχι μόνο των ελλαδικών καναλιών, γίνεται αναφορά σε ταινίες και άλλες παραγωγές και η προβολή ταινιών αποτελεί μέρος της θεματολογίας τους, με κανένα δε τρόπο δεν θεωρείται συγκαλυμμένη διαφήμιση.*
- 3. Το ίδιο μπορεί να λεχθεί και για την αναφορά στην εν λόγω εκπομπή σε συγκεκριμένο περιοδικό, το οποίο άλλωστε δεν είναι γνωστό στην Κύπρο στο μέσο πολίτη και δεν έχω υπόψη να κυκλοφορεί στην Κύπρο.*
- 4. Η παρουσίαση στην εν λόγω εκπομπή δύο συντελεστών αισθησιακής ταινίας και η συνομιλία του παρουσιαστή με αυτούς δεν ήταν εκ των προτέρων γνωστή στους αρμόδιους λειτουργούς του ΡΙΚ.*
- 5. Μετά τη μετάδοση της εν λόγω εκπομπής, παίρνουμε όσα μέτρα είναι δυνατό ώστε να γνωρίζουμε εκ των προτέρων το περιεχόμενο της επόμενης εκπομπής, ενώ γίνεται σκέψη για οπτικογράφιση και καθυστερημένη μετάδοση για την πρόληψη*

οποιασδήποτε επανάληψης ακατάλληλου για τη συγκεκριμένη ώρα και μέρα περιεχομένου.»

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης της βιντεοταινίας με τους σχετικούς διαλόγους και οπτικά πλάνα κρίνουμε ότι:

Στις **12/4/2008** μεταξύ των ωρών **10:00 – 13:00** ο σταθμός μετέδωσε την εκπομπή «*Αυτός μας έλειπε*» κατά τη διάρκεια της οποίας μεταδόθηκε συγκαλυμμένη διαφήμιση ταινίας (υποστοιχείο 1), συγκαλυμμένη διαφήμιση περιοδικού (υποστοιχείο 2) και λεκτικό περιεχόμενο που ενδέχεται να βλάψει την πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς προηγουμένως ο σταθμός να λάβει κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης της ακουστικής προειδοποίησης ή της προβολής ανάλογου οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους, την επιλογή κατάλληλου χρόνου για τη μετάδοσή τους ή άλλων μέτρων τεχνικής φύσης, ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δεν βλέπουν ή ακούν (υποστοιχείο 3).

Η Αρχή δεν κάνει αποδεκτό τον ισχυρισμό του σταθμού, όπως αναφέρεται στο σημείο 1 της επιστολής του σταθμού, ημερομ. 23/6/2008 και επισημαίνει ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είναι υπεύθυνο για ο,τι προβάλλει. Είναι ευθύνη του ίδιου του Ιδρύματος να ελέγχει το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδει και να εξασφαλίζει την καταλληλότητά τους, ανεξαρτήτως παραγωγού.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του σταθμού, ότι «*η ονομαστική αναφορά σε συγκεκριμένη ταινία στη διάρκεια της εκπομπής δεν είναι κάτι πρωτοφανές [...] η προβολή ταινιών αποτελεί μέρος της θεματολογίας τους, με κανένα δε τρόπο δεν θεωρείται συγκαλυμμένη διαφήμιση*» (παραγρ.2), η Αρχή τονίζει τη διαφορά ανάμεσα στην απλή αναφορά τίτλων ταινιών ή περιοδικών κατά τη διάρκεια εκπομπών και τις επιπλέον πληροφορίες που δίνονται, γεγονός το οποίο εντοπίζεται στα αποσπάσματα της επίδικης εκπομπής.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι εκφράσεις όπως οι ακόλουθες εκφωνήθηκαν κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης εκπομπής, «βγαίνει από Δευτέρα με το περιοδικό «Σειρήνα», όπως θα είναι αυτό εδώ πέρα, ποικίλης μορφής το περιοδικό και θα βγει κι αυτό το dvd μαζί, από Δευτέρας στα περίπτερα» και επιπλέον παρουσιάστηκαν στην οθόνη διαφημιστικά φυλλάδια αλλά και το dvd της συγκεκριμένης ταινίας. Στοιχεία όπως τα προαναφερθέντα δεν αποτελούν απλή αναφορά σε ταινία ή περιοδικό, αλλά δίνουν πληροφορίες σχετικά με αυτά και με τρόπο που να προωθούνται.

Η Αρχή θεωρεί ότι η ώρα κατά την οποία μεταδόθηκαν τα προαναφερθέντα, δηλαδή πρωινό Σαββάτου, ήταν ακατάλληλη καθώς θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι το τηλεοπτικό κοινό αποτελείται και από ανήλικους. Ως εκ τούτου προκύπτει ότι η προβολή του συγκεκριμένου τηλεοπτικού προϊόντος εγκυμονεί κινδύνους και είναι επισφαλής για την πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων που ενδέχεται να την παρακολούθησαν.

Η Αρχή θεωρεί ότι ο σταθμός δεν επέλεξε την ενδεδειγμένη ώρα μετάδοσης των επίδικων πληροφοριών και ότι δε φρόντισε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δεν βλέπουν ή ακούν τις επίμαχες σκηνές.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα για παρακολούθηση, όπως προγράμματα που περιέχουν σκηνές βίας, ερωτικές σκηνές, σκηνές που ενδέχεται να βλάψουν ή να φοβίσουν τα παιδιά καθώς επίσης οπτικό, λεκτικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανήλικους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός ωρών που παρακολουθούν και ανήλικοι.

Ενόψει των ανωτέρων η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των άρθρων **17(A)(2)(δ)** (υποστοιχεία 1, 2) και **19(5)** (υποστοιχείο 3) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, κεφ. 300^A (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 57/2008(68))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ (Κανάλι Ρ.Ι.Κ. ΕΝΑ)»

Ημερομηνία Απόφασης: 6 Απριλίου 2009

Ενώπιον: κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, κ. Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ. Μαίρης Κουτσελίνη, κ. Ανδρέα Κωνσταντινίδη, κ. Άντρου Μιχαηλίδη, κ. Μαρία Δωρίτη και κ. Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **5 Νοεμβρίου 2008** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 17(A)(2)(δ)** και **19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, Κεφ. 300^A (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

17(A)(2) – Η μετάδοση διαφημίσεων και μηνυμάτων τηλεμπορίας από το Ίδρυμα πρέπει να συνάδει ή, ανάλογα με την περίπτωση, να μην παραβιάζει τις πιο κάτω διατάξεις: (δ) Η συγκαλυμμένη διαφήμιση και τηλεμπορία απαγορεύονται.

19(5) – «Το Ίδρυμα διασφαλίζει ότι η δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία που παρέχει δεν περιλαμβάνει προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

Νοείται ότι το Ίδρυμα δύναται να μεταδίδει τέτοια προγράμματα, αφού προηγουμένως λάβει κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης της ακουστικής προειδοποίησης ή της προβολής ανάλογου οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους, της επιλογής κατάλληλου χρόνου για τη μετάδοσή τους ή άλλων μέτρων τεχνικής φύσης, ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούουν, κατά κανόνα ή συστηματικά, τις εκπομπές αυτές.»

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **27.2.2009** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Με επιστολή του ημερομ. **10.3.2009** ο Γενικός Διευθυντής του σταθμού κ. Θέμης Θεμιστοκλέους ανέφερε τα ακόλουθα:

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας για το ως άνω θέμα και θέτω υπόψη της Αρχής τα ακόλουθα:

- 1. Το ΡΙΚ δεν συμφωνεί ότι στην εν λόγω εκπομπή μεταδόθηκε συγκαλυμμένη διαφήμιση ταινίας. Ο παρουσιαστής αναφέρθηκε συγκεκριμένα σε ταινία και παρουσίασε συντελεστές της, ως αφορμή για να ασχοληθεί με ένα συγκεκριμένο θέμα το οποίο*

θεώρησε ότι αφορούσε ή/και ενδιέφερε την ελληνική κοινωνία και συγκεκριμένα την ύπαρξη στην Ελλάδα βιομηχανίας παραγωγής ταινιών με σκηνές πορνό.

- 2. Το ΡΙΚ δεν συμφωνεί ότι μεταδόθηκε συγκαλυμμένη διαφήμιση περιοδικού. Ένας από τους καλεσμένους στην εκπομπή αναφέρθηκε συγκεκριμένα στον τίτλο του περιοδικού που εκδίδεται στην Ελλάδα αλλά δεν κυκλοφορεί στην Κύπρο.*
- 3. Το ΡΙΚ συμφωνεί ότι το θέμα και το περιχόμενο της σχετικής συζήτησης δεν ήταν κατάλληλο για τη συγκεκριμένη μέρα και ώρα.*

Σημειώνω ότι τέτοια προβλήματα αναφύονται όταν γίνεται άμεση αναμετάδοση προγραμμάτων ελλαδικών καναλιών στο πλαίσιο μιας πρακτικής που στην Ελλάδα δεν θεωρείται ότι αντιβαίνει στη σχετική νομοθεσία, εξ ου και ότι το ΕΣΡ δεν έχει προβεί σε καμία ενέργεια κατά του καναλιού που μετέδωσε την εν λόγω εκπομπή.

Ανεξαρτήτως τούτων, το ΡΙΚ μελετά σοβαρά το ενδεχόμενο λήψης απόφασης για τερματισμό της άμεσης αναμετάδοσης τέτοιων προγραμμάτων, ούτως ώστε να μην προκύπτουν τέτοια ζητήματα, αφού η θεματολογία και το περιεχόμενο των προγραμμάτων είναι εκτός του ελέγχου του ΡΙΚ.»

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του Γενικού Διευθυντή του σταθμού ότι το ΕΣΡ δεν έχει προβεί σε καμία ενέργεια κατά του καναλιού που μετέδωσε την εν λόγω εκπομπή, η Αρχή υπογραμμίζει ότι οι όποιες αποφάσεις / ενέργειες του ΕΣΡ σε καμία περίπτωση δεν είναι δεσμευτικές για την Αρχή, καθώς ο Νομοθέτης έχει θεσπίσει τη νομοθεσία που διέπει τη Ραδιοτηλεόραση στην Κύπρο, έχοντας υπόψη την Κυπριακή πραγματικότητα.

Η Αρχή θεωρεί ότι η επιλογή από το σταθμό της μέρας και ώρας προβολής της εκπομπής που περιλάμβανε και το επίδικο θέμα ήταν ακατάλληλη, καθώς ήταν πολύ πιθανό το τηλεοπτικό κοινό τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή να αποτελείται και από ανήλικους. Επίσης, ο σταθμός δεν φρόντισε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δεν βλέπουν ή ακούν.

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού, όπως έχουν εκφρασθεί από το Γενικό Διευθυντή του σταθμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, η Αρχή αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό κυρώσεις, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **12.4.2008** ως ακολούθως:

Για την παράβαση του **άρθρου 19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, Κεφ. 300^Α (υποστοιχείο 3) το διοικητικό πρόστιμο των **€4.000**.

Για τις παραβάσεις του άρθρου **17(Α)(2)(δ)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, Κεφ.300^Α (υποστοιχεία 1 και 2), η Αρχή επιβάλλει την κύρωση της **Προειδοποίησης**, για κάθε μια από αυτές.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€4.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου